

บทความวิจัย

การวางแผนพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวสำหรับเยาวชนในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ฉัตรมงคล จันทราทิพย์ *

* อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ตรวจสอบทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวสำหรับเยาวชน ในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร และ 2) เสนอเส้นทางการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวและจัดทาสีเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับเยาวชนในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พื้นที่และกลุ่มตัวอย่างที่ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ย่านสถานศึกษา ย่านชุมชนที่อยู่อาศัย และแหล่งท่องเที่ยวภายในเขตจตุจักร รวมทั้งหมด 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย พบว่า โดยสามารถจัดเส้นทางการท่องเที่ยวสำหรับเยาวชน ซึ่งใช้ถนนที่สำคัญ 5 สาย ในการจำแนก สถานที่ต่าง ๆ ตามเส้นทางจากที่ตั้ง ได้แก่ ถนนพหลโยธิน ถนนวิภาวดีรังสิต ถนนรัชดาภิเษก ถนนงามวงศ์วาน ถนนกำแพงเพชร โดยบนถนนเหล่านี้ มีสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญและน่าสนใจสำหรับเยาวชนมากมาย อีกทั้งยังพบว่าแต่ละที่มีความน่าสนใจเข้าเยี่ยมชมและเรียนรู้สำหรับเยาวชน โดยสำนักงานเขตจตุจักร ต้องเป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ และต้องมีการจัดทำข้อมูลข่าวสาร เส้นทางท่องเที่ยวหลายรูปแบบเพื่อเป็นทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยวต่อไป

คำสำคัญ: การวางแผน เส้นทางท่องเที่ยว เยาวชน เขตจตุจักร

RESEARCH

Planning for itineraries youth travel in Khet Chatuchak Bangkok

Chatmongkol Jantrathip

** Lecturer in Tourism Industry Program, Faculty of Management Science, Chandrakasem Rajabhat University*

Abstract

This research aims to 1) verify the tourism resources for youth in Chatuchak ,Bangkok, and 2) to link attractions and directions. The itineraries for the youth in the Area. Bangkok The sample in the study area and divided into three groups: neighborhood schools. Residential neighborhoods And local attractions include Chatuchak 400 was used to collect the data was. Confidence was 0.85 statistics used for data analysis were frequency, percentage, average.

The research found that by arranging itineraries for Youth, which calls for the identification of five major roads at various locations along the route from the location including Phahonyothin Road, Vibhavadi Rangsit Road, Ratchadaphisek Road, Ngamwongwan Road Kamphaeng Phet Road passing through these streets. A major attraction for many young and attractive. It also found that each has an interesting visit and learning for children. The Area Office must be centered on the promotion and publicity. The activities continued regularly. And require the preparation of the information. Travel various forms as an alternative to tourists next.

Keywords: Planning, Itineraries, Youth, Khet Chatuchak

บทนำ

การเดินทางท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมธรรมชาติของมนุษย์มีตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันการพัฒนาการท่องเที่ยวจะเป็นไปตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในแต่ละยุค โดยเฉพาะการคมนาคมขนส่งก็ยิ่งทำให้การเดินทางท่องเที่ยวขยายตัวอย่างต่อเนื่องโดยมีวัตถุประสงค์หลากหลาย เช่น เพื่อพัฒนารัฐกิจ (เจ้าของธุรกิจท่องเที่ยว) เพื่อนันทนาการหรือเพื่อศึกษาหาความรู้เป็นต้น อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญอย่างมากกับระบบเศรษฐกิจสังคมการเมืองวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ได้รับความนิยมทั่วโลกและมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีทำให้ทุกประเทศให้ความสนใจต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวมากขึ้น จากสถานการณ์การท่องเที่ยวโลกในปัจจุบันมีการเจริญเติบโตและขยายไปในทุกภูมิภาคทั่วโลกอย่างรวดเร็ว ซึ่งองค์การการท่องเที่ยวโลก (WTO: World Tourism Organization) ได้มีการคาดการณ์ว่าเมื่อถึงปีพ.ศ.2563

ประเทศไทยมีนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาเที่ยวและร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวสนใจและต้องการเข้าร่วมกิจกรรม ตั้งแต่ปี พ.ศ.2550 เป็นต้นมา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยพยายามส่งเสริมการตลาด ทั้งโฆษณาและประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเข้ามาในแต่ละปีไม่ต่ำกว่า 10 ล้านคน รวมถึงการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้คนไทยได้เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมาก อีกทั้งรายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีมูลค่าเพิ่มขึ้นทุกปีส่งผลให้เศรษฐกิจโดยรวมมีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงมีส่วนสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งและก่อให้เกิดความสมดุลทางเศรษฐกิจของประเทศช่วยสร้างงานสร้างอาชีพก่อให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ประชาชนอย่างกว้างขวางนับเป็นการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจอันเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน กลุ่มเยาวชนเป็นนักท่องเที่ยวอีกกลุ่มหนึ่งที่มีความสำคัญในอนาคตสำหรับประเทศรัฐบาลโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ส่งเสริมและเน้นให้กลุ่มเยาวชนได้เดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและวิถีชีวิต การเดินทางท่องเที่ยวของเยาวชน เป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ทางตรงแก่เยาวชนและเป็นการเพิ่มทักษะทางด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาจากตำราหรือภายในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ทำให้เยาวชนได้เติบโตเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของประเทศในอนาคตต่อไป

เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร มีแหล่งท่องเที่ยวให้เยาวชนได้เรียนรู้และศึกษาหลายแห่ง ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วัฒนธรรม หรือแม้แต่การท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ถือได้ว่าเป็นเขตที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวอีกเขตหนึ่งของกรุงเทพมหานครที่มีความสำคัญ เพราะมีแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มากมายที่สามารถเข้าชมและศึกษาได้ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวของภาครัฐหรือเอกชน ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาวิจัยและรวบรวมข้อมูล เพื่อพัฒนาและจัดทำเป็นเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับเยาวชนเพื่อเป็นประโยชน์ให้กับเยาวชนให้ได้รับความสะดวกและปลอดภัย ในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อตรวจสอบต่อทรัพยากรท่องเที่ยว ในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อทรัพยากรท่องเที่ยวในการวางแผนและพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยว สำหรับเยาวชนในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ระเบียบวิธีวิจัย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิซึ่งได้จากการสำรวจสภาพพื้นที่ที่ศึกษาโดยการสังเกตการณ์ด้านต่างๆ การสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวการรักษาสภาพแวดล้อมโครงสร้างสาธารณูปโภคและการให้บริการต่างๆแก่นักท่องเที่ยวการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวรวมถึงข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนักท่องเที่ยวประชาชนในท้องถิ่นและแบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐและผู้ประกอบการ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิซึ่งได้จากการรวบรวมการค้นคว้าเอกสารตำราบทความวารสารรายงานการวิจัยสารนิพนธ์/ปริญญานิพนธ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งแผนและข้อมูลต่างๆจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนพื้นที่ที่ศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นที่จะนำไปใช้ในการสำรวจภาคสนามและวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลอื่นๆ

การรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจทรัพยากรท่องเที่ยวการสังเกตการณ์ด้านต่างๆในพื้นที่ที่ศึกษาและการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวมาวิเคราะห์และออกแบบเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวรวมทั้งนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตลอดจนข้อมูลอื่นๆที่เกี่ยวข้องมาสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ให้มีประสิทธิภาพต่อไปสำหรับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดผู้วิจัยนำมากระทำข้อมูลโดยการประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

จากการศึกษาและตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว สามารถจัดเส้นทางการท่องเที่ยวสำหรับเยาวชน โดยมีการใช้ถนน ในการจำแนก สถานที่ต่างๆตามเส้นทางจากที่ตั้งได้ดังนี้

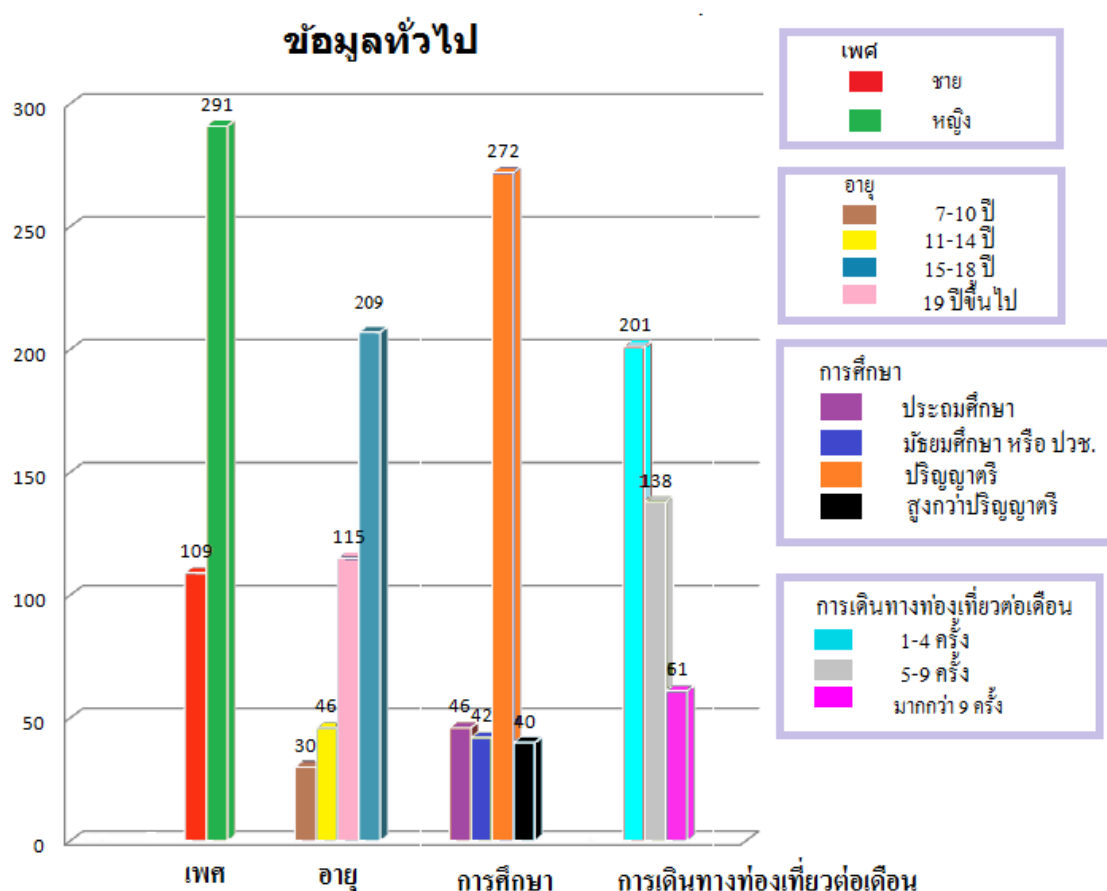
1. ถนนพหลโยธิน มีหน่วยงานราชการหลายแห่งและมีแหล่งข้อมูลทรัพยากร ซึ่งมีศักยภาพและสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ คือ ศูนย์หัตถกรรมทองลงหิน กรมป่าไม้ กรมวิทยาศาสตร์ทหารบก กรมการข้าว กรมประมง กรมพัฒนาที่ดิน สถาบันการบินพลเรือน กรมการขนส่ง

2. ถนนวิภาวดีรังสิตมีสถานที่ มีทั้งหน่วยงานราชการและเอกชนหลายแห่ง มีแหล่งข้อมูลทรัพยากร ซึ่งมีศักยภาพ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ศิลปะไทยร่วมสมัย สำนักงานปรมาณู เพื่อสันติ วัดเสมียนนารี กระทรวงพลังงาน การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน การบินไทย

3. ถนนรัชดาภิเษก ทั้งหน่วยงานราชการและเอกชนหลายแห่ง ได้แก่ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติไทย พิพิธภัณฑ์ธนาคารไทย

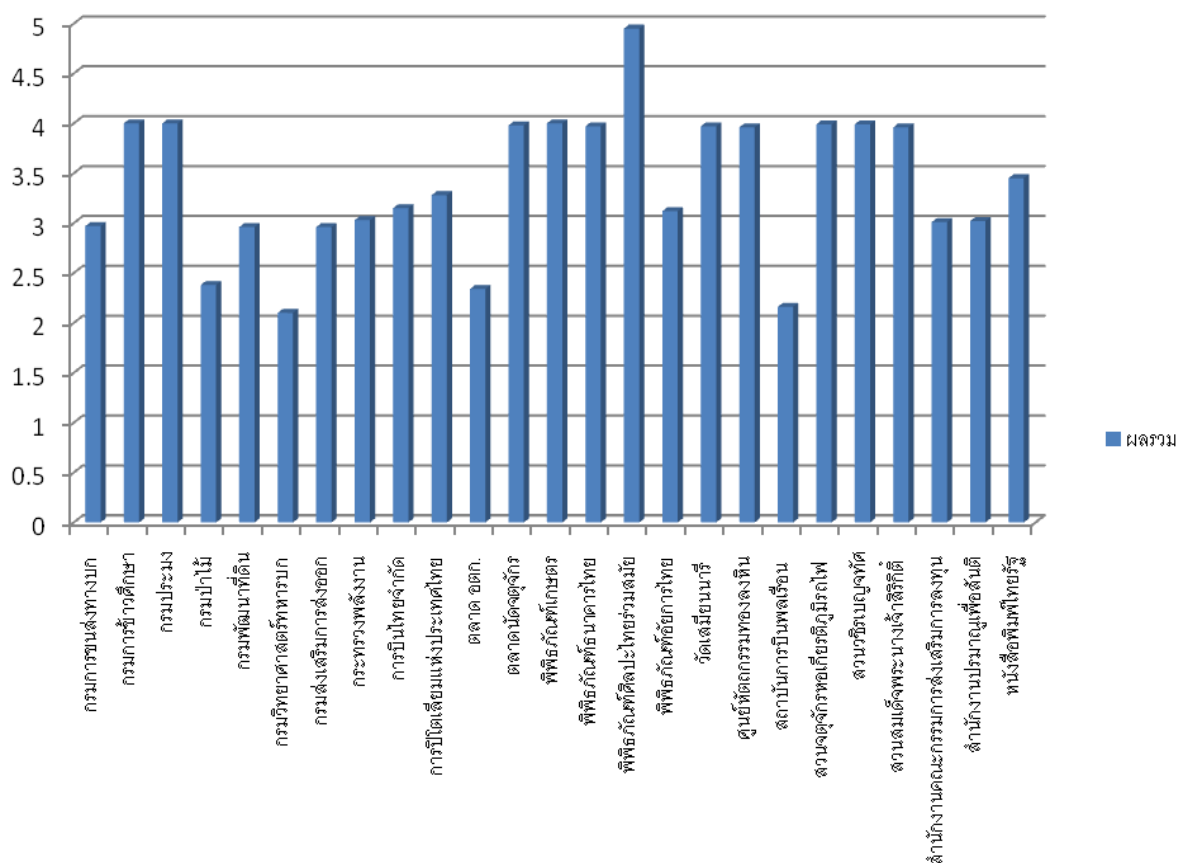
4. ถนนงามวงศ์วาน มีสถานที่และหน่วยงานราชการคือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งภายในสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจได้แก่ พิพิธภัณฑ์กายวิภาคศาสตร์ทางสัตวแพทย์ พิพิธภัณฑ์ทางการเกษตรไทย พิพิธภัณฑ์มด

5. ถนนกำแพงเพชร มีสถานที่ ทั้งหน่วยงานราชการและสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง ได้แก่ สวนจตุจักร สวนวชิรเบญจทัศ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์



ผลการวิจัยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เพศหญิงเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ท่องเที่ยวภาพรวมในระดับมากที่สุด ร้อยละ 73 และเพศชาย ร้อยละ 27 อายุที่เดินทางของเยาวชนที่เดินทางท่องเที่ยว ช่วงอายุ 15-18 ประมาณ ร้อยละ 52 ในระดับมากที่สุด รองลงมา ช่วงอายุ 19 ปีขึ้นไป ประมาณ ร้อยละ 29 และช่วงอายุ 11-14 ปี ประมาณ ร้อยละ 11 น้อยที่สุดคือช่วงอายุ 7-10 ปี ประมาณ ร้อยละ 8 และการศึกษาในระดับมากที่สุด คือในระดับ ปริญญาตรี ประมาณ ร้อยละ 68 ส่วนการเดินทางท่องเที่ยวต่อเดือนอยู่ในระดับมากที่สุด คือ 1-4 ครั้ง ประมาณ ร้อยละ 50 รองลงมาคือ 5-9 ครั้ง ประมาณ ร้อยละ 34 และมากกว่า 9 ครั้ง ประมาณ ร้อยละ 16 ตามลำดับ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว ในเขตจตุจักร



ผลการวิจัยได้ว่า ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวในเขตจตุจักร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพการท่องเที่ยวในเขตจตุจักร ในด้านความสนใจและดึงดูดของแหล่งท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับสนใจอย่างยิ่ง คือ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ($\bar{x}$ = 4.95, S.D.=0.91) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อที่มีศักยภาพการท่องเที่ยวในเขตจตุจักร ในด้านความสนใจและดึงดูดของแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจ ได้แก่ กรมการข้าว ($\bar{x}$ = 4.00, S.D.=0.82) กรมประมง ($\bar{x}$ = 4.00, S.D.= 0.82) สวนจตุจักรหอเกียรติภูมิ ($\bar{x}$ = 3.99, S.D.=0.81) ตลาดนัดจตุจักร ($\bar{x}$ = 3.98, S.D.=0.81) พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ($\bar{x}$ = 4.00, S.D.= 0.82) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ($\bar{x}$ = 3.45, S.D.= 0.69) สวนเบญจกิติหรือสวนรถไฟ ($\bar{x}$ = 3.99, S.D.= 0.81) สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ($\bar{x}$ = 3.96, S.D.=0.79) พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ($\bar{x}$ = 3.97, S.D.= 0.79) วัดเสมียนนารี ($\bar{x}$ = 3.97, S.D.= 0.79) ศูนย์หัตถกรรมทองเหลือง ($\bar{x}$ = 3.96, S.D.=0.78) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาในครั้งเมื่อเปรียบเทียบกับผลการศึกษาของ อัชหมดี กมลาคน์ ณ อยู่ธยา (2534) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางอนุรักษ์โบราณสถาน และพัฒนาเมืองเพชรบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทางผังเมืองของเพชรบุรีในปัจจุบัน ศึกษาความเป็นมา และคุณค่าของโบราณสถานในชุมชนเมือง ศึกษาสภาพปัญหาของบริเวณโบราณสถาน ชุมชน ที่อยู่อาศัยและความสัมพันธ์กับบริเวณโดยรอบ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางในการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนเมืองเพชรบุรี ในขณะที่แหล่งท่องเที่ยวของเขตจตุจักรโดยส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ของหน่วยงานราชการทำให้ปัญหาในเรื่องของการบุกรุกและทำลายโบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยว จึงมีน้อยมาก พื้นที่โดยรอบของแหล่งท่องเที่ยวในเขตจตุจักรจะเป็นชุมชนที่อยู่โดยรอบแหล่งท่องเที่ยวที่สนับสนุน และให้ความร่วมมือ พร้อมทั้งจะเป็นเครือข่ายเพื่อสนับสนุนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของกรุงเทพมหานครต่อไป แต่จะมีปัญหาในส่วนของความหนาแน่นของการจราจรทำให้เสียเวลาในการเดินทาง การข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอแนะแนวทางอนุรักษ์โบราณสถาน และพัฒนาเมืองเพชรบุรีพบว่า เมืองกำลังมีการเติบโตสองแบบคือ การขยายตัวออกไปนอกเขตเทศบาลเมือง และการเพิ่มความหนาแน่น ในเขตเทศบาลเมือง ซึ่งส่งผลกระทบต่อโบราณสถาน ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างโบราณสถานกับเมือง ซึ่งโบราณสถานเป็นข้อจำกัด ในการเพิ่มความหนาแน่นของชุมชนเมือง ขณะที่เมืองก็มีการรุกละเมิดและล้อมรอบโบราณสถานในทุกด้าน ทำให้เกิดปัญหาในด้านการใช้ที่ดิน โครงข่ายการสัญจร และการคมนาคม การขาดที่ว่างโล่งและที่พักผ่อนสาธารณะ รวมทั้งการปิดตัวของโบราณสถาน การเสนอแนะแนวทางแก้ไข สอดคล้องกับการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวในเขตเมือง(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2545: 322-324) เพื่อรองรับการท่องเที่ยว โดยที่เมืองนั้น ต้องมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ยังต้องมีการจัดการเมืองทั้งทางด้านกายภาพ สังคมและวัฒนธรรมคือ ในระดับนโยบายมีเป้าหมายเพื่อให้การศึกษาความรู้ด้านการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองแก่ผู้วางแผน ผู้ปฏิบัติในระดับจังหวัดและชุมชนรวมถึงประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการเข้าใจร่วมกัน มีความสะดวกในด้านการประสานงานด้านอนุรักษ์ และพัฒนาเมือง ในระดับหน่วยงานและท้องถิ่นทำให้แผนงานสามารถดำเนินตามเป้าหมายได้สำเร็จ โดยแบ่งพื้นที่การอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเป็น 2 เขต คือ พื้นที่รอบนอกชุมชนเป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต และพื้นที่ในเขตชุมชนเมืองเป็นเขตอนุรักษ์โบราณสถานและชุมชนเมือง เพื่อการจัดการท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ให้มีความเหมาะสมและเกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ

เมื่อเปรียบเทียบกับศึกษาของ วิญญา พิชกานต์. (2544) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยทางเท้าในเมืองเชียงใหม่ เพื่อศึกษาตลาด และลักษณะของการท่องเที่ยวในเมืองเชียงใหม่ ปัจจัยที่เป็นศักยภาพ และข้อจำกัดต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยทางเท้าในเมืองเชียงใหม่ รวมถึงเสนอแนะแนวทางและมาตรการในการจัดเส้นทาง และรูปแบบการท่องเที่ยว โดยทางเท้าที่เหมาะสม ผลการศึกษาพบว่า เมืองเชียงใหม่ประกอบไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวหลายประเภท ได้แก่แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม

ประเพณี และวัฒนธรรม วิถีชีวิต และยังเป็นศูนย์รวมของที่ระลึก สอดคล้องกับการจัดเส้นทางสัญจรเพื่อการท่องเที่ยว (เดชา บุญค้ำ. 2539: 1) กำหนดเส้นทางเพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้าชมจุดที่น่าสนใจตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้ สะดวกและปลอดภัย ได้รับความรู้และความเพลิดเพลินควบคู่กันไป ซึ่งสถานที่ท่องเที่ยวของเขต จตุจักรแต่ละแห่งอยู่ไม่ไกลกันมากนักสามารถเดินเชื่อมถึงกันได้สะดวกสอดคล้อง กับการศึกษาครั้งนี้ได้เสนอตัวอย่างเส้นทางท่องเที่ยว ซึ่งสามารถท่องเที่ยวโดยการเดินเท้าได้ และวิฑูรย์ เหลียวรุ่งเรือง และคณะ (ม.ป.ป.: 63) ศึกษาวิจัยเรื่อง เส้นทางท่องเที่ยวสถาปัตยกรรมเชิงประวัติศาสตร์ เพื่อศึกษาเส้นทางสถาปัตยกรรมเชิงประวัติศาสตร์ให้เหมาะสมกับกิจกรรมการอนุรักษ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และเพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางการตลาดด้านการท่องเที่ยว และการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวทางสถาปัตยกรรม สอดคล้องกับวิภาวรรณ ปิ่นแก้ว (2551) ที่ได้ศึกษาเพื่อเสนอเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยมีการวางแผนเส้นทางท่องเที่ยวที่ต้องจัดทำนโยบาย เพื่อสร้างความเข้าใจอย่างตรงกันทั้งหน่วยงานราชการและทุกภาคส่วน โดยการวางแผนงาน และโครงการต่างๆ อย่างชัดเจน เพื่อนำไปปฏิบัติ ต้องมีการประสานงานที่ดี และการจัดการระบบที่เหมาะสม โดยหน่วยงานหรือองค์กรในระดับท้องถิ่น ชุมชนและผู้ประกอบการเพื่อการบริหารจัดการด้านต่างๆ อย่างเหมาะสม

จากการวิจัยในครั้งนี้สามารถจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับเยาวชนได้จำนวน 2 เส้นทางคือ 1. ทางการท่องเที่ยวแบบเดินเท้า ถนนพหลโยธิน โดยเริ่มต้นจาก พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ทหารบก กรมวิทยาศาสตร์ทหารบก จัดแสดงอุปกรณ์และเครื่องมือทางการทหารที่น่าสนใจโดยเฉพาะสำหรับเยาวชนคือ ห้องจัดแสดงหน้ากากป้องกันไอพิษ ที่มีหน้ากากป้องกันไอพิษในสมัยสงครามโลกมาจากหลากหลายประเทศ ทั้งจากเยอรมัน อังกฤษ อิตาลี ญี่ปุ่นในสงครามโลกครั้งที่ 1 ได้มีการใช้อาวุธเคมีในการรบที่มีการทำลายล้างสูงมาก ไปโรงเรียนข้าวและชาวนา เป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านข้าวและการพัฒนาชาวนาอย่างครบวงจร สำหรับชาวนา เจ้าหน้าที่ ผู้ประกอบการ เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชน ผู้สนใจ ทั่วไป โดยเฉพาะชาวนารุ่นใหม่และใช้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และพัฒนาบุคลากรด้านข้าว สืบสานภูมิปัญญา เอกลักษณ์วัฒนธรรมข้าวไทย รวมถึงการส่งเสริมพัฒนาชาวนาให้มั่งคั่งความรู้ความชำนาญในการผลิตข้าวไทย ให้มีคุณภาพ มีความยั่งยืน เป็นแหล่งอาหารของโลก มีการอบรมหลายหลักสูตร เช่น การทำอาหารและขนมจากข้าว การผลิตของฝากของขวัญจากข้าว ผลิตภัณฑ์บำรุงผิวจากน้ำมันรำข้าวฯ ตลอดจนคณะสัตวแพทยศาสตร์ พิพิธภัณฑ์กายวิภาคศาสตร์ทางสัตวแพทย์ และพิพิธภัณฑ์สัตว์ คณะสัตวแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีการจัดแสดงโครงกระดูกของสัตว์ประเภทต่างๆที่น่าสนใจ ได้แก่ ไตโนเสาร์และจระเข้ รวมถึงโรงงานผลิตสื่อการเรียนการสอนจากยางพารา โครงการวิจัยหุ่นจำลองยางพารา หุ่นจำลองแบบนี้สามารถผลิตออกมาได้ครอบคลุมสัตว์ทั้งตัว สัตว์ผ่าซีกแสดงให้เห็นอวัยวะภายใน รวมไปถึงหุ่นจำลอง จากนั้นไปสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำกรุงเทพ สถานแสดงพันธุ์ปลาน้ำจืดถิ่นของไทยชนิดต่างๆกว่า 100 ชนิด ทั้งปลาสวยงาม ปลาที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ ปลาหายาก และปลาใกล้สูญพันธุ์ปลาน้ำจืดของไทยมีทั้งหมดประมาณ 560 ชนิด และปลาน้ำจืดต่างประเทศบางชนิดชั้น 1 จัดเป็นบ่อสัตว์น้ำที่ผู้เข้าชมสามารถสัมผัสได้ (touch pool) ชั้น 2 มีการจัดแสดง

พันธุ์ปลาไทยและปลาสวยงามส่งออกของไทย รวมทั้งการจัดแสดงปลาน้ำจืดต่างประเทศบางชนิดและพิพิธภัณฑ์ดิน กรมพัฒนาที่ดิน เป็นพิพิธภัณฑ์ดินแห่งแรกในประเทศไทย มีความทันสมัยและสมบูรณ์แบบที่สุดในเอเชีย ภายในพิพิธภัณฑ์ดินแห่งนี้นอกจากจะจัดแสดงประวัติความเป็นมาของการก่อตั้งกรมพัฒนาที่ดิน มีการแสดงเครื่องมือเครื่องใช้ในการสำรวจดินยุคแรกๆ จัดแสดงเครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจดิน อุปกรณ์สำคัญในการสำรวจดิน อุปกรณ์สนามสำหรับการถ่ายภาพทางอากาศและการสำรวจดินการแสดงผลหน้าตัดชุดดินของไทย ตามสภาพภูมิประเทศจำแนกตามกลุ่มชุดดินที่ทางกรมพัฒนาที่ดินได้จัดหมวดหมู่ไว้ตามลักษณะ ศักยภาพ และการจัดการที่คล้ายคลึงกันซึ่งแบ่งดินเป็นสถานที่สุดท้าย ซึ่งระยะทางสำหรับการเดินเท้าท่องเที่ยวในเส้นทางนี้จะใช้ระยะทางประมาณ 3 กิโลเมตร และ 2. เส้นทางท่องเที่ยวสำหรับเยาวชนโดยใช้รถโดยสารประจำทางสาย 206 เริ่มจากพิพิธภัณฑ์อัยการไทย จากนั้นไปพิพิธภัณฑ์ดิน พิพิธภัณฑ์ทางการเกษตรไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พิพิธภัณฑ์ศิลปะไทยร่วมสมัยบริเวณบริษัทเบญจจินดาโฮลดิ้ง และพิพิธภัณฑ์ธนาคารไทย ของธนาคารไทยพาณิชย์ ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถใช้รถประจำทางหมายเลข 206 เพียงสายเดียวในการเดินทางท่องเที่ยวตามสถานที่เหล่านี้ได้ ทางสำนักงานเขตจตุจักรสามารถจัดรายการนำเที่ยวต่างนำเสนอไปยังโรงเรียนที่มี ความสนใจเพื่อนำเยาวชน นักเรียน นักศึกษาเข้าเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวดังกล่าว แต่เนื่องจากสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่งเป็นหน่วยงานราชการ เวลาทำการและ เข้าชมจึงต้องอยู่เวลาราชการเท่านั้น เช่น 09.00-16.00 น. สถานที่บางแห่งมีการจัดนิทรรศการที่น่าสนใจสำหรับเยาวชน อาจมีการจัดในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ทำให้ไม่สามารถทำเป็นรายการท่องเที่ยวแบบประจำได้ เช่นการจัดนิทรรศการที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เป็นต้น สถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งเป็นของเอกชน มีการจัดเก็บค่าเข้าชม แต่ภายในไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกและมีบุคลากรให้บริการ ตลอดจนมีการจัดการในแหล่งท่องเที่ยวเป็นอย่างดี เช่นพิพิธภัณฑ์ศิลปะไทยร่วมสมัย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการปฏิบัติ

1.1 ผลการวิจัยพบว่าควรมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการท่องเที่ยว หากเปรียบเทียบแหล่งท่องเที่ยวที่มีเอกชนเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ ซึ่งมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการรองรับนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็น ด้านสถานที่ ความสะอาด ความปลอดภัย ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญคือบุคลากรที่คอยอำนวยความสะดวก คอยตอบข้อซักถามและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เมื่อมีปัญหา ซึ่งหากสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งมีสิ่งเหล่านี้ไว้คอยบริการจะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจและมีการบอกต่อกันในหมู่นักท่องเที่ยว จะเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่ดีที่สุด

1.2 ควรมีการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว หากพิจารณาเรื่อง การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในเขตจตุจักรจะเห็นว่า สำนักงานเขตมีเพียงข้อมูลพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละที่ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีส่วนกลางข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมจะเป็นการง่ายยิ่งขึ้นสำหรับนักท่องเที่ยวและเยาวชนผู้สนใจแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้เมื่อมีการจัดงานหรือกิจกรรมที่น่าสนใจในเขตจตุจักร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษา ที่ประกอบด้วยการศึกษาเชิงปริมาณและทำการเก็บข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถาม และการศึกษาเชิงคุณภาพที่ทำการสำรวจเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจภายในเขตจตุจักร ซึ่งหน่วยงานบางแห่งไม่มีเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่ดูแลรับผิดชอบโดยตรง ทำให้การเข้าไปเก็บข้อมูลอาจทำได้ไม่ละเอียดมากนัก การศึกษาในครั้งต่อไปจึงควรมี การเก็บข้อมูลจากผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานนั้น เพื่อทราบแนวทางและนโยบายของสถานที่นั้น

2.2 ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาเรื่องการประชาสัมพันธ์ของแหล่งท่องเที่ยว คู่มือการท่องเที่ยว เพราะสถานที่แต่ละแห่งมีความน่าสนใจและน่าศึกษา แต่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากรวมไปถึงประชาชนในชุมชนโดยรอบที่ยังไม่ทราบว่าแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจสำหรับเยาวชนหลายที่อยู่ในเขตจตุจักร

บรรณานุกรม

- เดชา บุญค้ำ. (2539). *การวางแผนบริเวณ (Site Planning): ภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช. (2545). *การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว หน่วยที่ 18-15. สาขาวิชาการจัดการ กรุงเทพมหานคร*
- วิญญา พิษณุกานต์. (2544). *แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยทางเท้าในเมืองเชียงใหม่. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์*
- วิฑูร เหลียวรุ่งเรือง: และคณะ. (ม.ป.ป.). *เส้นทางท่องเที่ยวสถาปัตยกรรมเชิงประวัติศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- วิภาวรรณ ปิ่นแก้ว. (2551). *การศึกษาเพื่อเสนอเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์*.
- อัมมวดี กมลาคัน ฌ อยุธยา. (2534). *การศึกษาเพื่อเสนอแนะแนวทางอนุรักษ์โบราณสถานและพัฒนาเมืองเพชรบุรี. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์*